# ORĘDOWNIK
## POWIATU BYDGOSKIEGO

Orędownik powiatu bydgoskiego wychodzi raz tygodniowo i to w środę. — Przedpłata miesięczna tak w miejscu jak i na poczcie zł 1,25.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 15 gr za miejsce 1-łam milimetr. szer. 36 mm. — Administracja Bydgoszcz, Dr. Emila Warmińskiego 13 — Tel. 1251

Nr. 37 | Bydgoszcz, dnia 13 sierpnia 1930 r. | Rok 79

Treść: 237. Bezpieczeństwo na drogach publicznych. 238. Wolne miejsca w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy i ich Ekspozyturach.

237

### Bezpieczeństwo na drogach publicznych.

Od pewnego czasu mnożą się wypadki karygodnych wybryków przeciwko przejeżdżającym po drogach publicznych samochodom, które obrzucane są kamieniami, a drogi posypywane gwoździami lub szkłem albo zagradzane kamieniami itp.

Szczególnie często zdarzają się wypadki rozmyślnego nieusuwania się z drogi przed jadącymi samochodami ze strony woźniców pojazdów konnych.

Ponieważ wybryki takie wobec rozwijającego się ruchu samochodowego stają się specjalnie niebezpieczne, otrzymały organa policyjne polecenie zwracania na nie bacznej uwagi i podawania winnych bezwzględnie władzom do surowego ukarania.

Przypominam postanowienia § 25 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych, w myśl których za szkody wyrządzone na drogach publicznych przez nieletnich odpowiadają majątkowo rodzice wzgl. opiekunowie, a za służbę niżej lat czternastu służbodawcy oraz właściciele pojazdów i zwierząt.

W razie niewykrycia sprawcy szkód, wyrządzonych na drogach publicznych, odpowiedzialność ponosi wieś, lub miasto, na których terenie szkody dokonano, o ile znamiona szkody wskazują, że wyrządziła je ludność miejscowa.

Panowie Sołtysi i Przewodn. obszarów dworskich zechcą podać powyższe ostrzeżenie do wiadomości wszystkich mieszkańców danej gminy.

Bydgoszcz, dnia 31 lipca 1930 r.

**Starosta Powiatowy**
(—) Dr. Bereta.

L. dz. 7204/30 ST. II.

238

### Wolne miejsca w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy i ich Ekspozyturach.

P. U. P. P. Poznań: 1 formiarz na sztuki szablonowe.

P. U. P. P. Ostrów: 1 majster siodlarsko-tapicerski, 3 służące, 3 parobków.

Ekspoz. Gniezno: 4 pastuchów, 1 szwajcar, 18 sług żeńskich pojedyńczo na wioski do gospodarzy, 25 robotnic na majątki do prac żniwnych.

Ekspoz. Inowrocław: 1 służący (lokaj) samotny dobrze polecony i z dobremi kwalifikacjami, 13 pastuchów na wieś do gospodarzy.

Ekspoz. Chodzież: 9 parobków, 6 chłopaków do paszenia bydła, 10 sług żeńskich na wieś, 2 służące do miasta.

Ekspoz. Nowy-Tomyśl: 6 służebnych do gospodarzy na wieś, 1 służąca do miasta, 1 skotarz (kawaler) na majątek, 1 chłopiec do paszenia bydła, 5 parobków.

Ekspoz. Leszno: 2 stolarzy samotnych, 1 krawiec samotny, 1 pomocnik szwajcarski, 1 kucharka do szpitala, 9 służących z gotowaniem, 30 służących do gospodarzy, 10 parobków do koni, 22 pastuchów do paszenia bydła.

Ekspoz. Kępno: 4 parobków, 7 sług żeńskich do gospodarzy na wieś.

**Wolne miejsca dla terminatorów.**

Ekspoz. Leszno: 2 uczni krawieckich, 1 uczeń drukarski, 1 uczeń fryzjerski.

Bydgoszcz, dnia 6 sierpnia 1930 r.

**Starosta Powiatowy**
z pol. (—) Dreas, asesor.

L. dz. 7537/30 ST. IIa.

## Pożyteczne wskazówki dla ubezpieczających od ognia.

Ubezpieczający popełniają, jak to wykazuje praktyka ubezpieczeniowa, szereg błędów wynikających z nieznajomości warunków ubezpieczeniowych. Przyczyną zaś nieznajomości warunków ubezpieczeniowych, będących przecież podstawą umowy ubezpieczeniowej, jest bardzo rozpowszechniona niechęć ubezpieczających wnikania w treść warunków, doręczanych ubezpieczającym przez towarzystwa ubezpieczeniowe, jeszcze przed zawarciem z nimi umowy ubezpieczeniowej czyli przed podpisaniem wniosku o ubezpieczenie. Niestosowanie się do warunków umowy ubezpieczeniowej wskutek ich nieznajomości, powoduje ubezpieczającym straty nieraz bardzo dotkliwe, a spory prawne, procesy na tle nieprzestrzegania przez ubezpieczających warunków ubezpieczeniowych są niestety bardzo częste. Ubezpieczający sądząc, że słuszność po jego stronie, odwołują się do sądu, podczas gdy zakład ubzpieczeniowy przestrzega tylko obowiązujących go przepisów. Pożytecznem będzie przeto, gdy wskażemy na niektóre chociażby tylko a najczęściej zachodzące uchybienia w stosunku do warunków ubezpieczeniowych Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego, które na terenie Województwa Poznańskiego zawiera przeważającą większość umów o ubezpieczenia ogniowe.

1. Jednoczesne ubezpieczenie od ognia tych samych budynków w Krajowem Ubezpieczeniu Ogniowem i w innych towarzystwach ubezpieczeniowych bez zezwolenia Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego pociąga za sobą ten skutek dla ubezpieczającego, że Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe nie odpowiada za szkodę aż do zniesienia drugiego ubezpieczenia. To samo dotyczy także ubezpieczenia mienia ruchomego, o ile ubezpieczający nie doniósł do Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego o drugiem ubezpieczeniu.

2. Jeżeli ubezpieczający ma ponosić sam część szkody (umówione samoubezpieczenie), to nie wolno mu tej części nigdzie ubezpieczyć. W razie niezastosowania się do tego przepisu, zmniejsza Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe odszkodowanie tak, że ubezpieczający ponosi sam wymówioną część szkody (§ 10 ogólnych warunków ubezpieczeń od ognia nieruchomości).

3. O pozbyciu względnie nabyciu ubezpieczonego przedmiotu winien ubezpieczający bezzwłocznie pisemnie donieść generalnemu dyrektorowi Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego, jeżeli nie chce narazić się na to, że zakład ten w warunkach, przewidzianych ustawą, odmówi odszkodowania całkowicie lub częściowo (§ 11 warunków ubezpieczeń od ognia nieruchomości i § 12 ogólnych warunków ubezpieczeń od ognia ruchomości).

4. Ubezpieczający ma obowiązek doniesienia pisemnego generalnemu dyrektorowi Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego o każdem zwiększeniu niebezpieczeństwa zarówno w odniesieniu do ubezpieczeń nieruchomości jak i ruchomości natychmiast po otrzymaniu o tem wiadomości i to bez względu na to, czy to zwiększenie niebezpieczeństwa nastąpiło za zgodą ubezpieczającego albo bez niej. Zwiększyć niebezpieczeństwo lub pozwolić na jego zwiększenie przez osobę trzecią wolno bowiem po zawarciu umowy ubezpieczeniowej tylko za zgodą Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego. Jeżeli ubezpieczający nie zastosował się do tego przepisu, grozi mu ewentualnie utrata praw do odszkodowania (§ 7 ogólnych warunków ubezpieczeń od ognia nieruchomości i § 8 ogólnych warunków ubezpieczeń od ognia ruchomości).

5. Ruchomości uważa się za ubezpieczone tylko pod warunkiem znajdowania się w pomieszczeniach, wyszczególnionych w polisie, o ile nie umówiono inaczej. W razie zmiany pomieszczenia, np. w razie przeprowadzki, winien ubezpieczający niezwłocznie uwiadomić o tem Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe, najpóźniej w ciągu sześciu tygodni od chwili przeniesienia przedmiotów. Jeżeli zawiadomienia nie uskuteczniono na czas, Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe jest wolne od obowiązku odszkodowania aż do otrzymania od ubezpieczającego lub skądinąd wiadomości o przeprowadzce (§ 3 ogólnych warunków ubezpieczeń od ognia ruchomości).

6. Składki za ubezpieczenie od ognia ruchomości winne być płacone punktualnie w terminach płatności. W razie niezapłacenia na czas składek i kosztów pobocznych jest Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe wolne od odpowiedzialności, jeżeli ubezpieczający po otrzymaniu zawezwania do zapłaty nie uiścił się ze swych zobowiązań w ciągu dwóch tygodni (§ 7 ogólnych warunków ubezpieczeń od ognia ruchomości). O ile chodzi o ubezpieczenie budynków, Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe nie odpowiada za szkody, jeżeli ubezpieczający mimo dwukrotnego upomnienia zalega z opłatą składek dłużej niż 6 miesięcy i egzekucja na ruchomym majątku dłużnika nie zdołała zaspokoić pretensji Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego.

Drukiem i nakładem Drukarni dla Handlu i Przemysłu Bydgoszcz, ulica Dr. Emila Warmińskiego 13.